

บรรณานุกรม

- กรรณิ เล็กวิจิตร. "ปัญหาและอุปสรรคในการใช้อุปกรณ์การสอนของครูโรงเรียนรัฐบาล
ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2504.
- จิตรบุญรวม เฒ่าวัฒนา. "การสำรวจปัญหาและอุปสรรคการสอนวิชาสังคมศึกษาในชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2507.
- ไฉยวรัตน์ เปี่ยมเพิ่มพูน. "การศึกษาเกี่ยวกับการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองในชั้นประถม
ปีที่ 4 ของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดพระนคร." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509.
- คุณฉวี ยันต์เจริญ. "การศึกษาลักษณะและคุณภาพของแบบเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองสำหรับ
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยม
ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.
- นางฉวีเจดีย์ว สุมารวงศ์ และคนอื่น ๆ. เอกสารประกอบการเรียน วิชาการนิเทศการศึกษา.
คณะวิชาการศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร พระนคร: โรงพิมพ์
มิตรสยาม, 2514.
- ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 6. ราชกิจจานุเบกษา, ฉบับพิเศษ, เล่มที่ 88, ตอนที่ 124
(18 พฤศจิกายน, 2514).
- ประคอง กรรณสุต. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช,
2508.

ปราณี หัตถ์ฉลาด. "โปรแกรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต แผนกศึกษามัธยมศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.

มานี้ ธรรมครองอาคม. "วิธีสอนความเป็นพลเมืองดี," ศูนย์ศึกษา, (9 มีนาคม,
2514).

เดื่อกตั้ง, กอง. กรมมหาดไทย กระทรวงมหาดไทย. รายงานการเลือกตั้งสมาชิกสภา
ผู้แทนราษฎร. เล่ม 1.

วนิดา ชนสุภาณุเวช. "การสำรวจแนวความคิดและความสนใจเกี่ยวกับประชาธิปไตย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2512." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์บัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลง
กรณ์มหาวิทยาลัย, 2512.

วางแผนการศึกษา, กอง. กระทรวงศึกษาธิการ. "แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2503,"
รายงานการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. 2513.

วิจัยและวางแผน, กอง. กรมตำรวจ. สภาพและสาเหตุของอาชญากรรม. เอกสาร
ประกอบการสัมมนาเรื่องการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม สำนักงาน
สถิติแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี้, 2512.

ศิริมา พอด้า. "ความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
วิชาหน้าที่พลเมือง." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์บัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2510.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. แผนพัฒนาการศึกษา. ฉบับที่ 3 (2515 - 2519) พระนคร:
โรงพิมพ์การศาสนา, 2515

- ตมจิกร วัฒนคุตัง. "ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.
- ตมศรี สุวรรณภินิษฐ์. "การสำรวจอุปกรณ์การสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลประจำปีการศึกษา 2504." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2504.
- สุธรรมา สุจิตตานนท์. "การศึกษาการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ในโรงเรียนสาธิต 4 แห่ง ในจังหวัดพระนคร." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509.
- สุพานี โศตรจรัส. "แนวคิดเกี่ยวกับการปรับปรุงการสอนวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2510.
- สุนทร สุนันท์ชัย และคนอื่น ๆ. คู่มือนิเทศการศึกษาวิชาสังคมศึกษา สำหรับชั้นประถมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย. พระนคร: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา, 2513.
- Clubok, Arthur Sheldon. "The Use of Critical Thinking By Twelfth Grade Civics Teachers in The Detroit Public School," Dissertation Abstracts International, Vol. 30, No. 9 (March, 1970).
- Fenton, Edwin. The New Social Studies. New York: Holt Rinehart and Winston, Inc., 1966.

Gibson, John S. "Needed : A Revolution in Civic Education,"

The Bulletin of the National Association of Secondary School Principals, 53(May, 1969).

Harris, Chester W. "Citizenship Education," Encyclopedia of Educational Research. 3rd ed. New York: The Macmillan Company, 1960.

Hemenway, Henry George. "An Analysis of Civic Education in American Secondary Schools, 1890-1916," Dissertation Abstracts International, Vol. 30, No. 9 (March, 1970).

Holliday, Troy. "Better Training Means Better Citizen," The Social Studies, Vol. 59, No. 4 (April, 1968).

Hughes, Ray Osgood. Building Citizenship, rev. ed. by C.H.W. Pullen, Boston: Ollyn and Bacon, Inc., 1959.

Hunt, Maurice P. and Matcalf, Lawrence E. Teaching High School Social Studies. New York: Harper and Brothers Publishers, 1955.

Jones, William Ernest. "The Investigation of Case Method of Instruction in Selection Eighth Grade Civics Class," Dissertation Abstracts International, Vol. 25, No. 7 (January, 1965).

Kenworthy, Leonard S. Guide to Social Studies Teaching in Secondary School. Belmont, California : Wedsworth Publishing Company, Inc., 1962.

- Michaelis, John U. Social Studies for Children in Democracy : Recent Trends and Development. 4th ed. Englewood Cliff, New Jersey: Prentice-Hall, Inc., 1968.
- Moffatt M.P. Social Studies Instruction. 2nd ed. New York: Prentice-Hall, 1954.
- Patterson, James. "Problems in Social Studies Instruction in Thai High School," The Social Studies, Vol. 57, No. 2 (February, 1966).
- Rogus, Josept Francis. An Experimental Study of The Effects of Two Methods of Instruction Open Student Achievement in Civic," Dissertation Abstracts International, Vol. 29, No. 9 (March, 1969).
- Smith, Edward W., Krouse, Stanly W. Jr., and Atkinson, Mark M. The Educator's Encyclopedia. Englewood Cliff, New Jersey: Prentice-Hall, Inc., 1969.
- Tamburino, William. "Citizenship Education," The Social Studies, Vol. 27, No. 6 (November, 1966).
- Wesley, Edgar B. and Wronski, Stanley P. Teaching Social Studies in High School. 4th ed. Boston : D.C. Heath and Company, 1958.

Winn, Ira Jay. "The Case Study Reform Movement in American Civic Education : Educational Implications of Political Apathy," Dissertation Abstracts International, Vol. 37, No. 1 (July, 1966).

ภาคผนวก

แบบสอบถามอาจารย์ผู้สอนวิชาหน้าที่พลเมือง

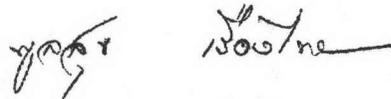
เรียน อาจารย์ที่นับถือ

ข้าพเจ้าเป็นนิสิตปีที่สอง หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความประสงค์จะทำการวิจัยเรื่อง "การสอนวิชาหน้าที่พลเมืองในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น" เพื่อนำเสนอบัณฑิตวิทยาลัย ผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านกรุณาตอบแบบสอบถามที่แนบมานี้โดยไม่ต้องลงชื่อ แต่ขอความกรุณาให้ท่านตอบทุกหัวข้อ เพราะถ้าท่านตอบแบบสอบถามไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจะไม่สามารถรวบรวมข้อมูลได้ครบถ้วน ซึ่งจะทำให้ไม่สามารถตีความหมายและวิเคราะห์ข้อมูลได้

เนื่องจากข้อมูลที่ได้นี้จะเป็นประโยชน์แก่การศึกษา ค้นคว้า เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เท่านั้น ข้าพเจ้าขอรับรองว่าจะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของท่าน และข้าพเจ้าจะเก็บคำตอบนี้ไว้เป็นความลับ

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย.

ขอแสดงความนับถือ

(น.ส. พูลสุข เรืองไทย)

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

คำถามแบ่งเป็น 4 ภาค คือ

- ภาคที่ 1 ข้อมูลทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอนหน้าที่พลเมือง
- ภาคที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง
- ภาคที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง
- ภาคที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการสอนวิชา
หน้าที่พลเมือง

คำชี้แจง

ก. วงกลมล้อมรอบตัวเลขที่อยู่หน้าข้อความย่อยแต่ละข้อ ซึ่งตรงกับความเป็นจริง และตรงต่อความคิดเห็นของท่าน โดยเลือกวงข้อเดียวหรือหลายข้อตามที่ท่านเห็นสมควรแต่ละเรื่อง

ข. เติมข้อความหรือตัวเลขในช่องที่เว้นว่างไว้ตามความเหมาะสมของแต่ละข้อ

ภาคที่ 1

1. เพศ .....
2. อายุ .....ปี
3. คุณวุฒิสูงสุดที่ได้รับ .....วิชาเอก.....
จากสถาบัน.....
4. ท่านสอนวิชาหน้าที่พลเมืองมาแล้วเป็นเวลา.....ปี
5. ท่านสอนวิชาหน้าที่พลเมืองสัปดาห์ละ.....ชั่วโมง
6. ท่านมีชั่วโมงสอนทั้งหมดสัปดาห์ละ.....ชั่วโมง
7. นอกจากชั่วโมงสอน ท่านต้องทำงานพิเศษ คือทำหน้าที่
  1. ครูประจำชั้น
  2. หัวหน้าสายวิชา
  3. คำนการปกครอง
  4. คำนการแนะแนว
  5. งานห้องสมุด
  6. งานธุรการ
  7. งานกิจกรรมเสริมหลักสูตร
  8. ช่วยงานทุกค่านในโรงเรียน
  9. อื่น ๆ คือ .....
  10. ไม่มีงานพิเศษ
8. ท่านชอบ หรือไม่ชอบสอนวิชาหน้าที่พลเมือง (ตอบเพียงข้อ 1 หรือ 2)
  1. ชอบสอน เพราะ
    - ก. มีความสนใจในเนื้อหาของวิชานี้อยู่แล้ว
    - ข. เป็นวิชาที่น่าสนใจและจำเป็นแก่เด็กซึ่งจะเป็นพลเมืองของชาติ
    - ค. ได้รับการฝึกฝนมาในการสอนวิชานี้

- ง. ไม่ถนัดสอนวิชาอื่น
- จ. ต้องการฝึกฝนและปรับปรุงการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองให้ดีขึ้น
- ฉ. ทางโรงเรียนจัดให้สอนวิชานี้
- ช. เหตุผลอื่น ๆ คือ .....

2. ไม่ชอบสอน เพราะ

- ก. สอนยาก ต้องเตรียมการสอนมาก
- ข. ไม่มีวิธีสอนที่ดีพอที่จะทำให้บรรลุผลจริง ๆ ตามวัตถุประสงค์
- ค. ไม่มีความรู้ทางค่านี้อาหาวิชานี้กว้างขวางลึกซึ้งพอที่จะสอนให้ได้ดี
- ง. หากกิจกรรมประกอบการสอน อุปกรณ์ และหนังสือประกอบลำบาก
- จ. ไม่ได้รับการฝึกฝนมาในการสอนวิชานี้
- ฉ. ไม่ถนัดสอนวิชานี้เลย
- ช. เป็นวิชาน่าเบื่อ และไม่มีประโยชน์
- ซ. เนื้อหาวิชาไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในชีวิตประจำวัน
- ฅ. นักเรียนไม่สนใจวิชานี้
- ฉ. คะแนนน้อยเกินไป
- ฎ. ทางโรงเรียนให้สอน เพราะไม่มีผู้สอน
- ฏ. อื่น ๆ คือ .....

9. ขณะนี้ท่านกำลังศึกษาอยู่หรือไม่

- 1. ศึกษา วิชา.....ที่.....
- 2. ไม่ศึกษา

10. ท่านศึกษาวิธีการสอนแบบใหม่ หรือความเคลื่อนไหวเรื่องวิธีการเรียนการสอนจาก

1. รับการอบรมเรื่องการสอนหน้าที่พักเมือง
2. อ่านวารสารเกี่ยวกับการเรียนการสอน
3. ศึกษาตำราต่าง ๆ เกี่ยวกับการสอน
4. ฟังการบรรยายและอภิปรายเกี่ยวกับการสอน
5. การสอนของผู้อื่นมาคัดแปลงในการสอน -
ของท่าน
6. อื่น ๆ คือ .....

มากน้อยเพียงใด				
มาก ครั้ง	บ่อย ครั้ง	บาง ครั้ง	น้อย ครั้ง	ไม่เคย เลย

11. ท่านติดตามเหตุการณ์ประจำวันและความรู้เพื่อมาประกอบการสอน จาก

1. วิทยุ หรือโทรทัศน์
2. หนังสือพิมพ์
3. นิตยสารและวารสารต่าง ๆ
4. วารสารทางการศึกษา
5. หนังสืออ้างอิง สารคดี

มากน้อยเพียงใด				
มาก ครั้ง	บ่อย ครั้ง	บาง ครั้ง	น้อย ครั้ง	ไม่เคย

6. แบบเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองชั้นต่าง ๆ
7. คู่มือครู
8. เอกสารจากหน่วยราชการ องค์กร ฯลฯ
9. จากการอบรมทางวิชาการ
10. จากการฟังการบรรยาย อภิปรายของผู้รู้
11. ศึกษาจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง
12. อื่น ๆ คือ .....

มากน้อยเพียงใด				
มาก ครั้ง	บ่อย ครั้ง	บาง ครั้ง	น้อย ครั้ง	ไม่ เคย

ภาคที่ 2

12. ก่อนสอนวิชาหน้าที่พลเมือง ท่านเตรียมการสอน
  1. ทุกครั้ง
  2. บางครั้ง
  3. ไม่เตรียมการสอนเพราะสอนมานาน
  4. ไม่เตรียมการสอนเพราะไม่มีเวลา
  5. เพียงแต่บันทึกว่าจะสอนเรื่องอะไร จากไหน
ถึงไหน

13. ถ้าเตรียมการสอน ท่านใช้เวลาเตรียมสำหรับการสอน 1 ชั่วโมง ประมาณ
  1. ครึ่งชั่วโมง
  2. 1 ชั่วโมง
  3. 2 ชั่วโมง
  4. มากกว่า 2 ชั่วโมง

16. ในการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองแต่ละชั่วโมง ท่านมักจะเริ่มต้นโดย

1. เริ่มบทเรียนทันที
2. ได้รับความสนใจของนักเรียน นำเข้าสู่บทเรียน
3. ให้นักเรียนออกมารายงานข่าวสำคัญประจำวัน
4. ทบทวนบทเรียนเดิมก่อนเริ่มการสอน
5. อื่น ๆ คือ .....

17. ท่านใช้วิธีสอนเหล่านี้มากน้อยเพียงใดในการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง

1. อธิบายและซักถาม
2. อภิปรายแสดงความคิดเห็นจากบทเรียน
3. บรรยาย
4. สาธิตหรือแสดงให้ดูเป็นตัวอย่าง
5. ซักถามขณะทำการสอน
6. นักเรียนออกมารายงานหน้าชั้น
7. นักเรียนเขียนรายงานส่ง
8. เสนอแนะปัญหาเพื่อค้นคว้าประกอบ
9. ทำสมุดแบบฝึกหัด
10. แสดงบทบาท (role play) โดยมีปัญหาให้คิด
11. แก้ปัญหาแบบวิทยาศาสตร์
12. เชิญวิทยากรมาบรรยาย
13. ศึกษานอกสถานที่
14. บอกให้จด
15. วางแผนการสอนแต่ละครั้งร่วมกับนักเรียน
16. อื่น ๆ คือ .....

มากน้อยเพียงใด				
ทุกบทเรียน	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	น้อยครั้ง	ไม่เคย

18. ถ้าสอนชั้นหนึ่ง ๆ หลายห้อง ท่านใช้วิธีสอน
1. เหมือนกันทุกห้อง
  2. ไม่เหมือนกันทุกห้อง
  3. ส่วนใหญ่เนื้อหาเหมือนกัน แต่คัดแปลงวิธีสอนให้เหมาะกับนักเรียนแต่ละห้อง
  4. อื่น ๆ คือ .....
19. ท่านสอนวิชาหน้าที่พลเมืองให้สัมพันธ์กับวิชาในหมวด
1. ภาษาไทย
  2. ภาษาอังกฤษ
  3. สังคมศึกษา
  4. วิทยาศาสตร์
  5. คณิตศาสตร์
  6. ศิลปศึกษา
  7. พละนามัย
  8. สัมพันธ์กันทุกหมวดวิชา
  9. ไม่สัมพันธ์กับวิชาใด
  10. อื่น ๆ คือ .....

20. ขณะสอนวิชาหน้าที่พลเมือง ท่านได้ปฏิบัติตามข้อต่อไปนี้หรือไม่

1. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ชักถาม
อภิปราย โต้วาทิ
2. ชี้ให้เห็นปัญหาที่ปรากฏในปัจจุบัน ให้นักเรียน
เสนอแนะการแก้ปัญหา
3. แนะนำให้นักเรียนติดตามข่าวสารและหาความรู้
เพิ่มเติม
4. สร้างความสนใจ ทักษะ นิสัย และทัศนคติ
ในทางดีแก่นักเรียน
5. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียน
การสอนวิชานี้

มากน้อยเพียงใด				
ทุก ครั้ง	บ่อย ครั้ง	บาง ครั้ง	น้อย ครั้ง	ไม่ เคย

21. การจัดลำดับเนื้อหาในการสอนท่านทำโดย

1. สอนตามลำดับเนื้อหาในบทเรียน
2. สอนตามความเหมาะสมของเหตุการณ์
3. สอนตามความต้องการและข้อเสนอแนะของนักเรียน
4. สอนตามการพิจารณาของท่าน
5. อื่น ๆ คือ .....

22. ท่านให้การบ้านวิชาหน้าที่พลเมือง

1. ทุกครั้งหลังการสอนแต่ละชั่วโมง
2. ทุกครั้งเมื่อจบบทเรียนหนึ่ง ๆ

3. ในตอนที่สำคัญ
4. ก่อนจะมีการสอบ
5. ไม่ให้กลับบ้าน เพราะเห็นว่าวิชานี้ไม่จำเป็นต้องมีการบ้าน
6. อื่น ๆ คือ .....

23. ลักษณะการบ้านวิชาหน้าที่พลเมือง (ถ้าท่านให้กลับบ้าน)

1. ทองบทเรียนตอนที่สำคัญ
2. ตอบคำถามที่ครูเตรียมไว้ควยปากเปล่า
3. ทำแบบฝึกหัดจากคำถามที่ครูเตรียมไว้
4. ทำโน้ตย่อบทเรียน
5. ทำรายงานค้นคว้าเป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่ม
6. ทำสมุดภาพ
7. อื่น ๆ คือ .....

24. เมื่อท่านสอนจบแต่ละชั่วโมงท่านรู้สึกว่

1. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในบทเรียนดี
2. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในบทเรียนพอใช้
3. นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. ท่านได้ทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้
5. ท่านได้ทำงานตามหน้าที่แล้ว
6. สบายใจที่สอนได้ทันตามหลักสูตร
7. สบายใจที่การสอนผ่านไป
8. วิทกว่านักเรียนจะไม่เข้าใจบทเรียน
9. จะพยายามปรับปรุงการสอนต่อไปอีก
10. อื่น ๆ คือ .....

25. กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองที่ท่านเคยจัด

1. แบ่งกลุ่มอภิปราย โต้วาทิ หรือคนคว่ำทำ
รายงานเพิ่มเติม
2. อ่านหนังสือประกอบ
3. ทำสมุดภาพ รวบรวมภาพ ข่าว จัดแต่งบอร์ด
4. จัดนิทรรศการ
5. ให้นักเรียนแสดงบทบาทในชั้น
6. จัดทัศนศึกษาสถานที่สำคัญ
7. เชิญวิทยากร
8. พาไปฟังอภิปราย ปาฐกถา และโต้วาทิ
9. ฉายภาพยนตร์ประกอบ
10. อื่น ๆ คือ .....

มากน้อยเพียงใด				
ทุก ครั้ง	บ่อย ครั้ง	บาง ครั้ง	น้อย ครั้ง	ไม่ เคย

26. ในการจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนวิชานี้ นักเรียนให้ความสนใจ

1. มากที่สุด
2. มาก
3. ปานกลาง
4. น้อย
5. ไม่สนใจเลย

27. ท่านใช้อุปกรณ์เหล่านี้ประกอบการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองอย่างไร

1. แผนภูมิ
2. รูปภาพ
3. บัตรคำ
4. ของจริง
5. หุ่นจำลอง
6. ภาพนิ่ง สไลด์ फिल्मสตริป
7. เทป
8. จานเสียง
9. ภาพยนตร์
10. สิ่งพิมพ์หรือเอกสารต่าง ๆ
11. อื่น ๆ คือ.....

มากน้อยเพียงใด				
ทุก ครั้ง	บ่อย ครั้ง	บาง ครั้ง	น้อย ครั้ง	ไม่ เคย

28. ท่านคิดว่าการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองนั้น

1. ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนดีขึ้นมาก
2. ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนดีขึ้นบ้าง
3. ช่วยให้นักเรียนกระตือรือร้นและสนใจเรียนมากขึ้น
4. ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนดีขึ้น แต่เสียเวลามาก
5. มีประโยชน์ แต่ไม่คุ้มกับทุนทรัพย์และเวลาในการทำ
6. ไม่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนดีขึ้น
7. อื่น ๆ คือ .....

29. ท่านเห็นว่าหนังสือแบบเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองที่ใช้อยู่

1. เหมาะสมทีเดียว
2. เนื้อหาว่างเกินไป
3. เนื้อหายากเกินไป
4. ควรปรับปรุงเนื้อหาให้กระชับ และมีสรุป
5. ควรจัดพิมพ์ให้น่าอ่าน เช่นมีภาพประกอบ และมีสรุป
6. ควรมีแบบฝึกหัดท้ายบททุกบท
7. อื่น ๆ คือ .....

30. ท่านเห็นว่าเนื้อหาในหลักสูตรวิชาหน้าที่พลเมือง ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

1. ครอบคลุมความมุ่งหมายที่ตั้งไว้แล้ว
2. ครอบคลุมเนื้อหามากกว่าเวลาที่กำหนดให้สอน
3. เรียงลำดับความยากง่ายเหมาะสมแก่ชั้นเรียน
4. เนื้อหาเหมาะสมทีเดียว
5. เนื้อหาไม่เหมาะสมกับชั้นเรียน
6. เนื้อหาซ้ำกันมากเกินไป
7. ไม่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตประจำวัน
8. อื่น ๆ คือ .....

31. ประมวลการสอนที่ท่านใช้อยู่ เป็นประมวลการสอนของ

1. กระทรวงศึกษาธิการ
2. ครูอาจารย์สายสังคมศึกษาของโรงเรียนจัดทำขึ้น
3. ท่านจัดทำขึ้นเอง
4. ไม่มีประมวลการสอน
5. อื่น ๆ คือ .....

32. ท่านกำหนดเวลาในการวัดผลไว้

1. ทุกชั่วโมงของการสอน
2. เมื่อจบบทเรียนแต่ละบท
3. เดือนละครั้ง
4. เมื่อทางโรงเรียนกำหนดให้มีการวัดผล
5. ตามแผนการสอนระยะยาว
6. อื่น ๆ คือ .....

33. ท่านวัดผลการเรียนการสอน โดยเน้นด้าน

1. ความจำในเนื้อหา
2. ความเข้าใจเนื้อหา
3. ทักษะและความสามารถ
4. ทศนคติ
5. ความรู้รอบตัว
6. อื่น ๆ คือ .....

34. ในการวัดผลการเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง ท่านใช้วิธี

1. ข้อสอบปรนัย
2. ข้อสอบอัตนัย
3. ข้อสอบปรนัยและอัตนัยรวมกัน
4. ทอมปากเปล่า

5. บันทึกย่อ
  6. รายงาน
  7. อภิปราย
  8. สังเกตเด็ก
  9. อื่น ๆ คือ .....
35. ขอสอบที่ท่านใช้วัดผลการเรียนการสอนนั้น ได้แก่
1. ขอสอบที่ผู้สอนออกเอง
  2. ขอสอบที่หัวหน้าสายวิชาเป็นผู้ออก
  3. ขอสอบที่ครูอาจารย์สายสังคมศึกษาร่วมกันออก
  4. ขอสอบจากโรงเรียนอื่น ๆ
  5. ขอสอบปีก่อน ๆ
  6. อื่น ๆ คือ .....
36. ท่านมีความมุ่งหมายที่จะนำผลจากการวัดผลการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองมาใช้เพื่อ
1. เก็บคะแนนตามระเบียบของโรงเรียน
  2. วัดสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักเรียน
  3. วางแผนการเรียนการสอน
  4. ปรับปรุงการเรียนการสอน
  5. ประเมินผลการสอนตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้
  6. เป็นเกณฑ์ประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้นประจำปี
  7. ประโยชน์ในการแนะแนว
  8. อื่น ๆ คือ .....
37. ถ้าท่านสอนไม่ทันตามหลักสูตร ท่านคิดแก้ไขโดย
1. ตัดเรื่องคั่งกล่าวออกไป โดยไม่ออกข้อสอบ
  2. นำตอนที่ออกข้อสอบมาอธิบายให้นักเรียนฟัง
  3. อธิบายเนื้อเรื่องคั่งกล่าวให้นักเรียนฟังย่อ ๆ

4. ให้นักเรียนไปอ่านและทำความเข้าใจเอง
5. ให้นักเรียนอ่านเองและนำข้อสงสัยมาถามครู
6. ให้นักเรียนอ่านเองและทำแบบฝึกหัดที่ครูให้
7. จัดสอนให้นอกเวลาเรียน
8. อื่น ๆ คือ .....

ภาคที่ 3

38. ในขณะที่ทำการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง ท่านประสบปัญหาทางการสอนดังนี้
  1. ไม่มีวิธีสอนที่จะจูงใจให้นักเรียนเกิดความสนใจในบทเรียน
  2. ไม่มีความรู้ในเนื้อหากว้างและลึกซึ่งพอจะสอนให้ได้ดี
  3. เบื่อการสอน เพราะไม่สนใจวิชานี้อยู่แล้ว
  4. ไม่เชื่อมั่นว่าจะสอนได้ดี
  5. ไม่ได้ได้รับความร่วมมือและความสนใจจากครูผู้สอนวิชาอื่น ๆ
  6. นักเรียนไม่สนใจและไม่ให้ความร่วมมือในการเรียนการสอน
  7. ไม่มีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน
  8. ไม่อาจคุมชั้นเรียนได้
  9. ไม่มีปัญหาในการสอน
  10. อื่น ๆ คือ .....
39. ในการจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนหน้าที่พลเมือง ท่านมีปัญหาคือ
  1. ไม่มีเวลาพอที่จะจัดกิจกรรม
  2. เสียเวลามากทำให้สอนไม่ทันหลักสูตร
  3. สภาพห้องเรียนไม่เอื้อให้การจัดกิจกรรม
  4. นักเรียนไม่สนใจและไม่ให้ความร่วมมือในกิจกรรม
  5. ไม่เข้าใจวิธีการจัดกิจกรรมดีพอ
  6. ขณะมีการทำกิจกรรมห้องเรียนขาดวินัย
  7. ขณะมีการทำกิจกรรมจะรบกวนห้องข้างเคียง

8. ผู้บริหารไม่สนับสนุนให้จัดกิจกรรม
9. ไม่มีปัญหาในการจัดกิจกรรม
10. อื่น ๆ คือ .....

40. ในการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง ท่านประสบปัญหาคือ

1. อุปกรณ์การสอนในโรงเรียนมีไม่พอเพียง
2. อุปกรณ์การสอนในโรงเรียนไม่มีเลย
3. อุปกรณ์การสอนในโรงเรียนที่มีอยู่เก่าและขาดคุณภาพ
4. ผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุน
5. ต้องออกค่าใช้จ่ายในการทำอุปกรณ์การสอนเอง
6. ไม่มีเวลาพอเตรียมหรือจัดหาอุปกรณ์การสอน
7. อุปกรณ์การสอนวิชาหน้าที่พลเมืองหายากกว่าวิชาอื่น ๆ ในหมวดสังคมศึกษา
8. ไม่ทราบว่าควรใช้อุปกรณ์อะไรในการสอนแต่ละเรื่อง
9. การใช้อุปกรณ์การสอนทำให้สอนไม่ทันหลักสูตร
10. สถานที่และบรรยากาศไม่อำนวยให้ใช้อุปกรณ์การสอน
11. ไม่มีปัญหาในการใช้อุปกรณ์
12. อื่น ๆ คือ .....

41. ในการค้นคว้าและใช้หนังสือประกอบการเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง ท่านมีปัญหาคือ

1. ไม่ทราบว่าหนังสืออะไรบ้างที่จะนำมาใช้ได้
2. หนังสือมีอยู่น้อย ไม่พอใช้ศึกษาค้นคว้า
3. ไม่มีเวลาพอจะศึกษาค้นคว้า
4. ไม่ทราบแหล่งที่จะไปศึกษาค้นคว้า
5. ไม่ได้ได้รับความช่วยเหลือและสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา
6. ไม่ค้นคว้าเพราะเห็นว่าหนังสือแบบเรียนละเอียดดีแล้ว
7. ไม่มีปัญหาในการค้นคว้า
8. อื่น ๆ คือ .....

42. ท่านเห็นว่าปัญหาของการวางหลักสูตรวิชาหน้าที่พลเมืองในปัจจุบัน คือ

1. เนื้อหาวิชามากเกินกว่าจะจัดกิจกรรมให้เหมาะสมได้
2. เนื้อหายากเกินไปสำหรับเด็กระดับมัธยมต้น
3. หลักสูตรไม่สอดคล้องกับเวลาเรียน
4. หลักสูตรไม่สัมพันธ์กับคะแนน
5. หลักสูตรไม่สอดคล้องกับการนำมาปฏิบัติ
6. หลักสูตรมีแนวของเนื้อหาซ้ำในสิ่งที่ได้รู้แล้ว
7. ไม่มีปัญหา
8. อื่น ๆ คือ .....

43. ในการวัดผลการเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง ท่านมีปัญหาดังนี้ คือ

1. มีความรู้ในวิธีการวัดผลในวิชาหน้าที่พลเมืองน้อย
2. มีประสบการณ์ในการวัดผลน้อย
3. ไม่สามารถสร้างแบบทดสอบที่เหมาะสมได้
4. ไม่ได้รับการสนับสนุนให้ใช้วิธีการวัดผลหลาย ๆ แบบ
5. ขาดวัสดุ อุปกรณ์ที่จะสร้างแบบทดสอบชนิดต่าง ๆ
6. มีปัญหาเรื่องการตรวจ และการให้คะแนน
7. ปัญหาค่าการเงินในการจัดทำแบบทดสอบ
8. ปัญหาในการจัดโต๊ะเรียนให้เหมาะกับวิธีวัดผลบางแบบ
9. ไม่มีปัญหาในการวัดผล
10. อื่น ๆ คือ .....

44. เมื่อประสบปัญหาต่าง ๆ ในการเรียนการสอน ท่านมักขอความช่วยเหลือจาก

1. ครูใหญ่
2. หัวหน้าฝ่ายวิชาการ
3. หัวหน้าสายสังคมศึกษา
4. เพื่อน ๆ ครู

5. ผู้ทรงคุณวุฒิทางค่านนี้
6. หาวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง เช่นคนควาในทองสมุก
7. อื่น ๆ คือ .....

45. ในขณะที่ทำการสอน ท่านรู้ดีว่านักเรียนของท่านมีปัญหาในด้าน

1. ขาดความคิดวิพากษ์วิจารณ์
2. ขาดความรับผิดชอบ
3. ไม่ทำงานร่วมกัน
4. ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
5. ขาดความสนใจและกระตือรือร้นจะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
6. ขาดการแข่งขัน การตื่นตัวในการศึกษาและการทำงาน
7. ขาดทักษะของการทำงานร่วมกันแบบประชาธิปไตย
8. ไม่มีปัญหา
9. อื่น ๆ คือ .....

ภาคที่ 4

46. ผู้บังคับบัญชาของท่านช่วยส่งเสริมความก้าวหน้าให้แก่ท่านโดย

1. จัดอบรมและนิเทศการศึกษาในโรงเรียน
2. ให้มีการสังเกตการสอนเพื่อปรับปรุง
3. สนับสนุนให้ครูรับการอบรมตามโครงการต่าง ๆ ที่มีการจัดขึ้น
4. ให้มีการแลกเปลี่ยนเยี่ยมเยียนระหว่างครูในโรงเรียนกับครูโรงเรียนอื่น
5. อนุญาตให้ศึกษาต่อ
6. ปรับปรุงห้องสมุด หาหนังสืออ่านประกอบเพิ่มให้
7. จัดหาและปรับปรุงอุปกรณ์การสอนและวัสดุในการสอนต่าง ๆ
8. อื่น ๆ คือ .....

47. ท่านต้องการให้มีการอบรมและการนิเทศการศึกษาแก่ครูสอนวิชาหน้าที่พลเมือง

1. เทอมละครั้ง
2. ปีละ 2 ครั้ง
3. ปีละครั้ง
4. นาน ๆ ครั้ง
5. ไม่ต้องการให้มีการอบรมและนิเทศการศึกษา

48. ในการอบรมและการนิเทศการศึกษา ท่านต้องการความช่วยเหลือแนะนำด้านเหล่านี้เพียงใด

1. ความรู้ด้านเนื้อหาวิชา
2. การตั้งวัตถุประสงค์ในการสอน
3. วิธีสอนและการจัดกิจกรรมการสอน
4. การสร้างอุปกรณ์การสอน
5. หนังสืออุเทศ
6. การสร้างและการใช้แบบทดสอบชนิดต่าง ๆ
7. การปรับคนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม
8. อื่น ๆ คือ .....

49. ถ้ามีโอกาสปรับปรุงเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง ท่านจะปรับปรุง
 ด้านใดก่อน (โปรดใส่หมายเลข 1, 2, 3 ... หน้าข้อที่ท่านต้องการปรับปรุง
 ตามลำดับ)

- ..... หลักสูตรและประมวลการสอน
- ..... หนังสือแบบเรียน
- ..... หนังสืออ่านประกอบ
- ..... วิธีสอน
- ..... อุปกรณ์การสอน
- ..... การวัดผลการเรียนการสอน
- ..... สิ่งอื่น ๆ ที่ต้องการปรับปรุง คือ.....

50. ปัญหาและอุปสรรคอื่น ๆ ในการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองของท่านเอง และโรงเรียนของ
 ท่าน นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว คือ

1. ....
2. ....
3. ....

51. ท่านมีข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาและอุปสรรคเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนวิชา
 หน้าที่พลเมืองให้น่าสนใจยิ่งขึ้น ดังนี้

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

แบบสอบถามนักเรียน

นักเรียนที่รัก

ข้าพเจ้าเป็นนิสิตปีที่ 2 หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา
 บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความประสงค์จะทำการวิจัยเรื่อง "การสอนวิชา
 หน้าที่พลเมืองในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น" เพื่อนำเสนอบัณฑิตวิทยาลัย ผลการวิจัยนี้จะมี
 ประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แต่
 การวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จลงไม่ได้ถ้าไม่ได้รับความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถาม
 ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอให้ท่านโปรดตอบแบบสอบถามที่แนบมานี้ตามความเป็นจริง และตามความ
 คิดเห็นของท่าน ขอให้ท่านตอบทุก ๆ ข้อ เพราะถ้าท่านตอบแบบสอบถามไม่สมบูรณ์ผู้วิจัยจะ
 ไม่สามารถรวบรวมข้อมูลได้ครบถ้วน ซึ่งจะทำให้ไม่สามารถตีความหมายและวิเคราะห์ข้อมูล
 ได้ คำตอบของท่านจะนำมาใช้ในการวิจัยนี้เท่านั้น และข้าพเจ้าจะเก็บคำตอบนี้ไว้เป็น
 ความลับ

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี และขอ
 ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย.

พลสุข เรืองไทย

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

คำถามแบ่งเป็น 3 ภาค คือ

- ภาคที่ 1 ข้อมูลทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับตัวนักเรียน
 ภาคที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง
 ภาคที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวิชาหน้าที่พลเมือง

คำชี้แจง

ก. วงกลมล้อมรอบตัวเลขที่อยู่หน้าข้อความย่อยแต่ละหัวข้อใหญ่ซึ่งตรงกับความเป็นจริง และตรงต่อความคิดเห็นของท่าน โดยเลือกวงย่อยข้อเดียวหรือหลายข้อตามที่ท่านเห็นสมควรแต่ละเรื่อง

ข. เติมข้อความหรือตัวเลขในช่องที่เว้นว่างไว้ตามความเหมาะสมของ

แต่ละข้อ

ภาคที่ 1

1. เพศ .....
2. อายุ .....ปี
3. กำลังเรียนชั้น.....
4. ท่านชอบ หรือไม่ชอบเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง
  1. ชอบเรียน
  2. ไม่ชอบเรียน
5. 1. ท่านชอบเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองเพราะ (ถ้าท่านไม่ชอบเรียนไม่ต้องตอบ)
  - ก. สนใจวิชานี้มานานแล้ว
  - ข. มีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตประจำวันของท่าน
  - ค. สนุกและเพลิดเพลินในการเรียน
  - ง. เรียนแล้วเข้าใจดี
  - จ. เป็นวิชาที่ชาวไทยควรรู้
  - ฉ. มักสอบได้คะแนนดี
  - ช. อาจารย์สอนสนุก
  - ซ. มีอุปกรณ์น่าสนใจ
  - ฅ. มีกิจกรรมสนับสนุน
  - ญ. เหตุผลอื่น ๆ คือ .....
2. ท่านไม่ชอบเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองเพราะ (ถ้าท่านชอบเรียนไม่ต้องตอบ)
  - ก. ไม่เคยสนใจวิชานี้เลย
  - ข. เนื้อหาวิชาไม่น่าสนใจ
  - ค. เนื้อหาวิชายากเกินไป
  - ง. ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
  - จ. อาจารย์สอนไม่สนุกไม่เข้าใจ
  - ฉ. มักไม่ได้คะแนนดี

ข. ไม่มีอุปกรณ์ และกิจกรรมที่น่าสนใจ

ช. คะแนนน้อยเกินไป

ฉ. เหตุผลอื่น ๆ คือ .....

6. เมื่อเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองแล้ว ท่านรู้สึกว่

1. ท่านจะนำความรู้ที่เรียนไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวัน
2. ท่านจะทำตนเป็นพลเมืองดีได้
3. ท่านเห็นความสำคัญของตนเองที่มีต่อสังคม
4. ท่านสนใจต่อสังคมรอบ ๆ ตัวมากขึ้น
5. ท่านเห็นความสำคัญของการปกครองและเศรษฐกิจที่มีต่อสังคม
6. ทุกข้อที่กล่าวแล้ว
7. ไม่ได้รับอะไรที่เป็นประโยชน์
8. อื่น ๆ คือ .....

7. ท่านต้องการให้ครูที่สอนหน้าที่พลเมืองมีคุณลักษณะดังนี้

1. มีบุคลิกดี เป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจแก่นักเรียน
2. มีเมตตาและเป็นมิตรกับนักเรียน
3. มีระเบียบวินัยเข้มงวดกวดขัน
4. มีความรู้ดี
5. มีวิธีการสอนดี
6. สอนแล้วสนุกสนาน
7. มีความรู้ทางการเมืองการปกครอง
8. ทันสมัยพอสมควร
9. สบายและมีเสน่ห์
10. อายุไม่มากเกินไป
11. มีความมั่นใจในตัวเอง
12. ยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน
13. อื่น ๆ คือ .....

9. วิธีสอนทั้งหมดคในข้อ 8 ท่านชอบวิธีสอนในข้อ.....มากที่สุด
10. เวลาท่านเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง ท่านรู้สึกว่าคุณครูได้สอนให้สัมพันธ์กับวิชาในหมวด
1. ภาษาไทย
  2. ภาษาอังกฤษ
  3. สังคมศึกษา (วิชาอื่น ๆ)
  4. วิทยาศาสตร์
  5. คณิตศาสตร์
  6. ศิลปศึกษา
  7. พละนามัย
  8. ไม่สัมพันธ์กับวิชาใดเลย
  9. สัมพันธ์กับทุกวิชา
  10. อื่น ๆ คือ .....
11. ขณะเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง ท่านมีกิจกรรมเหล่านี้มากน้อยเพียงใด
(ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่เป็นจริง)

มากน้อยเพียงใด				
ทุกบทเรียน	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	น้อยครั้ง	ไม่เคยทำ
1. ท่านมีโอกาสแสดงความคิดเห็น ชักถาม และโต้แย้งเกี่ยวกับบทเรียน				
2. ครูแนะให้ท่านเห็นปัญหาที่มีจริงในปัจจุบัน และให้ท่านลองเสนอแนะการแก้ปัญหา คังกล่าว				
3. ครูแนะให้ท่านติดตามข่าวสาร และหา ความรู้เพิ่มเติม				
4. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียน การสอนวิชาหน้าที่พลเมือง				

12. ครูของท่านจัดลำดับเนื้อหาในการสอนโดย
1. สอนตามลำดับเรื่องในแบบเรียน
  2. สอนตามความเหมาะสมของเหตุการณ์
  3. สอนตามการเสนอแนะของพวกนักเรียน
  4. สอนตามที่ครูของท่านต้องการ
13. ครูให้การบ้านวิชาหน้าที่พลเมืองแก่ท่าน
1. ทุกชั่วโมงที่เรียน
  2. ทุกครั้งเมื่อจบบทเรียนหนึ่ง ๆ
  3. ในตอนที่สำคัญ
  4. ก่อนจะมีการสอบ
  5. ไม่มีการบ้าน
  6. อื่น ๆ คือ .....
14. ลักษณะของการบ้านวิชาหน้าที่พลเมืองที่ครูของท่านให้คือ (ถ้าครูของท่านให้การบ้าน)
1. ท่องบทเรียนตอนที่สำคัญ แล้วครูถามในเวลาเรียนครั้งต่อไป
  2. ตอบคำถามของครูด้วยปากเปล่า
  3. ทำแบบฝึกหัดที่ครูให้
  4. ทำโน้ตย่อบทเรียน
  5. ค้นคว้าทำรายงานเป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่ม
  6. ทำสมุดภาพ
  7. อื่น ๆ คือ .....
15. เมื่อเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองจบแต่ละชั่วโมง ท่านมักเกิดความรู้สึกว่า
1. ท่านเข้าใจบทเรียนที่ครูสอนไปแล้วอย่างดี
  2. ท่านยังไม่เข้าใจบทเรียนแจ่มแจ้ง
  3. ท่านยังไม่เข้าใจบทเรียนที่ครูสอนเลย
  4. ท่านจะนำความรู้ไปปฏิบัติได้ในชีวิตประจำวัน

5. ความรู้ที่ได้รับไม่อาจนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
  6. สบายใจที่ได้เรียนวิชานี้ผ่านพ้นไปอีก 1 ชั่วโมง
  7. สิ่งที่คุณสอนไปแล้วไม่มีประโยชน์เลย
  8. อื่น ๆ คือ .....
16. ถ้าท่านไม่เข้าใจเรื่องราวในวิชานี้ ท่านจะ
1. ถามครู
  2. ถามเพื่อน
  3. ถามบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง
  4. ถามคนที่มีความรู้ทางด้านนี้
  5. คนที่ควยตนเอง เช่น จากห้องสมุด
  6. เฉย ๆ ไม่ทำอะไร
  7. อื่น ๆ คือ .....
17. ท่านได้ร่วมกิจกรรมการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองเหล่านี้มากน้อยเพียงใด
(ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่เป็นจริง)

1. คนที่ทำรายงานเพิ่มเติม
2. แบ่งกลุ่มอภิปราย โต้ว่าที่
3. อ่านหนังสือประกอบวิชานี้
4. ทำสมุดภาพ รวบรวมภาพข่าว และจัด
    แต่งบอร์ด
5. จัดนิทรรศการ

มากน้อยเพียงใด				
ทุก ครั้ง	บ่อย ครั้ง	บาง ครั้ง	น้อย ครั้ง	ไม่ เคย

6. แสดงบทบาทต่าง ๆ ในชั้นเรียน
7. ทัศนศึกษาสถานที่สำคัญ
8. ฟังวิทยากรบรรยาย
9. ฟังอภิปราย ปาฐกถา โต้เวที
10. ทัศนศึกษา
11. อื่น ๆ คือ .....

มากน้อยเพียงใด				
ทุก ครั้ง	บ่อย ครั้ง	บาง ครั้ง	น้อย ครั้ง	ไม่ เคย

18. ท่านสนใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอนหน้าที่พลเมืองต่าง ๆ ดังกล่าว
  1. มากที่สุด
  2. มาก
  3. ปานกลาง
  4. น้อย
  5. ไม่สนใจ
19. การที่ท่านมีส่วนร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง ทำให้ท่าน
  1. สนใจบทเรียนมากขึ้น
  2. เข้าใจบทเรียนและจำได้ดียิ่งขึ้น
  3. ราค่างและเปื้อน่าย
  4. ยุ่งยากและสับสน
  5. เสียเวลาโดยใช่เหตุ
  6. สนใจบทเรียนน้อยลง
  7. อื่น ๆ คือ .....

20. ครูของท่านใช้อุปกรณ์การสอนต่อไปนี้ ในการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองอย่างไร
(ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่เป็นจริง)

1. แผนภูมิ
2. รูปภาพ
3. บัตรคำ
4. ของจริง
5. หุ่นจำลอง
6. ภาพนิ่ง สไลด์ ฟิล์มสตริป
7. เทป
8. จานเสียง
9. ภาพยนตร์
10. สิ่งพิมพ์ หรือเอกสารต่าง ๆ
11. อื่น ๆ คือ .....

มากน้อยเพียงใด				
ทุก ครั้ง	บ่อย ครั้ง	บาง ครั้ง	น้อย ครั้ง	ไม่ เคย

21. ท่านเห็นว่าการที่ครูใช้อุปกรณ์การสอน ทำให้ท่าน

1. เข้าใจบทเรียนดีขึ้นมาก
2. เข้าใจบทเรียนดีขึ้นบ้าง
3. กระตือรือร้น และสนใจเรียนขึ้น
4. เข้าใจบทเรียนดีขึ้น แต่เสียเวลามาก
5. ไม่ทำให้เข้าใจบทเรียนดีขึ้น

6. สนใจอุปกรณ์ แต่ไม่สนใจบทเรียน
  7. เบื่อหน่ายรำคาญ
  8. อื่น ๆ คือ .....
22. ท่านต้องการให้ครูสอนวิชาหน้าที่พลเมืองใช้อุปกรณ์การสอน
1. ทุกครั้งที่สอน
  2. บ่อยครั้ง
  3. บางครั้ง
  4. ไม่ต้องใช้
23. ท่านเห็นว่าแบบเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองที่ท่านใช้อยู่
1. รูปเล่ม เนื้อหาเหมาะสมแล้ว
  2. เนื้อหาง่ายเกินไป
  3. เนื้อหายากเกินไป
  4. เนื้อหาย่อเกินไป
  5. ควรปรับปรุงเนื้อหาให้กระชับ และมีสรุป
  6. ควรปรับปรุงเนื้อหาอ่าน เช่น มีภาพประกอบ ใช้ภาษาที่ดี
  7. ควรมีแบบฝึกหัดท้ายบททุกบท
  8. อื่น ๆ คือ .....
24. ครูของท่านได้แนะนำหนังสือให้ท่านอ่านประกอบการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง
1. ทุกครั้งที่สอน
  2. บ่อยครั้ง
  3. บางครั้ง
  4. น้อยครั้ง
  5. ไม่แนะนำ

25. ท่านอ่านหนังสือเหล่านี้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง คือ
(ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่เป็นจริง)

1. แบบเรียนเล่มอื่น ๆ
2. หนังสือต่าง ๆ ที่มีเรื่องราวเกี่ยวข้องกับ
3. หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร
4. ประวัติบุคคลสำคัญ
5. รายงานการประชุม การสัมมนาต่าง ๆ
6. หนังสือที่ระลึกต่าง ๆ
7. อื่น ๆ คือ .....

มากน้อยเพียงใด				
มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคย

26. ท่านเห็นว่า เนื้อเรื่องตอนใดในวิชาหน้าที่พลเมืองที่น่าสนใจและมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน

1. เกี่ยวกับมารยาทสังคม การครองตนในวัยรุ่น และการใช้เวลาว่าง
2. หน้าที่และการบำเพ็ญตนเป็นพลเมืองดี
3. ระเบียบวิธีการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญ และการบริหารราชการ
4. ความมั่นคงของประเทศชาติ
5. เกี่ยวกับเศรษฐกิจเบื้องต้น และอาชีพ
6. การศึกษาและแผนการศึกษาชาติ
7. กฎหมายที่พบบ้าน - แม่เรือนครัว
8. ทุกหัวข้อ

27. ท่านต้องการให้ครูวัดผลการเรียนในโอกาสใด

1. หลังการเรียนทุกชั่วโมง
2. เมื่อจบแต่ละบท
3. เดือนละครั้ง
4. เทอมละครั้ง
5. เมื่อทางโรงเรียนกำหนดให้มีการสอบ
6. อื่น ๆ คือ .....

28. ในการวัดผลนั้น ครูผู้สอนวิชาหน้าที่พลเมืองจะถามเกี่ยวกับ

1. ความจำในเนื้อเรื่องที่เรียน
2. ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง
3. ให้แก้ปัญหาที่ครูสมมติขึ้น โดยใช้ความรู้
4. ถามความคิดเห็น และเหตุผล
5. ความรอบตัว
6. ทุกเรื่องที่กล่าวแล้ว

ภาคที่ 3

29. อุปสรรคและปัญหาในการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองของท่าน คือ

1. ครูสอนไม่สนุก
2. ครูไม่ใช่อุปกรณ์การสอน
3. ครูไม่ให้ความเป็นกันเอง
4. ครูสอนไม่น่าเลื่อมใส
5. เนื้อหาวิชาน่าเบื่อ ไม่มีประโยชน์
6. เนื้อหาวิชาซ้ำ ๆ ไม่น่าสนใจ
7. ไม่เคยชอบวิชานี้มาก่อนเลย
8. ทองจ่ายยาก
9. คะแนนน้อย

- 10. ไม่มีหนังสือ และแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม
- 11. เวลาเรียนมีน้อยเกินไป
- 12. ไม่ได้เรียนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน
- 13. อื่น ๆ คือ .....

30. ท่านคิดว่าภาระเรียนหน้าที่พลเมืองให้ได้ผลดี ต้องปรับปรุงเรื่อง

- 1. ตัวครูผู้สอน
- 2. วิธีสอนของครู
- 3. หนังสือแบบเรียน
- 4. เวลาเรียน
- 5. เนื้อหาวิชา
- 6. วิธีการวัดผล และคะแนน
- 7. ห้องสมุด และวิธีการใช้ห้องสมุดในโรงเรียน
- 8. อุปกรณ์การสอนที่ครูใช้
- 9. ตัวของนักเรียนเอง
- 10. อื่น ๆ คือ .....

31. ท่านมีข้อเสนอแนะเพื่อแก้ปัญหาและปรับปรุงการเรียนการสอนหน้าที่พลเมืองให้น่าสนใจขึ้น ดังนี้

- 1. ....
- 2. ....
- 3. ....
- 4. ....

ประวัติการศึกษา

ชื่อ นางสาวพลสุข เวียงไทย

วุฒิการศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยม) คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่สำเร็จการศึกษา 2512

ตำแหน่งหน้าที่ อาจารย์ตรี วิทยาลัยครูนครสวรรค์
กรมการฝึกหัดครู

